

Raportul privind Implementarea Statutului Elevului

În Județul Mehedinți (RISEJ)

Raportul care evidențiază situația respectării drepturilor

și intereselor elevilor la nivel județean

2017-2018

Cuprins

➤ Cuvânt Introductiv.....	3
➤ Preambul.....	4
➤ Prezentarea Rezultatelor.....	6
➤ Sumar Executiv.....	24
➤ Recomandări.....	25
➤ Anexă.....	26

Cuvânt Introductiv

Consiliul Județean al Elevilor Mehedinți este structura de reprezentare a elevilor din județul Mehedinți, care funcționează conform regulamentului intern al Consiliului Național al Elevilor, elaborat în baza **art. 75** din Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului Național al Elevilor, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3838 din 23.05.2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 08.06.2016.

În acest sens, structura noastră, asumându-și misiunea de a reprezenta, apăra și promova drepturile și interesele elevilor din județul Mehedinți, își exprimă îngrijorarea pentru modul în care drepturile elevilor sunt tratate de către unitățile de învățământ. Din păcate, nici principalii beneficiari ai educației nu sunt conștienți de drepturile lor, fapt care face ca o bună parte din cadrele didactice să se complacă în această situație și să nu ia în considerare Statutul Elevului aprobat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr.4742 din 10.08.2016.

Drept urmare, stimat cititor, prin intermediul acestui raport, Consiliul Județean al Elevilor Mehedinți descrie modul în care Statutul Elevului a fost implementat în unitățile de învățământ din județul nostru, redactând a doua ediție a Raportului privind Implementarea Statutului Elevului la nivel Județean (RISEJ).

Nu în ultimul rând, îți dorim lecturare plăcută și nu uita, regulamentul de ordine interioară se pliază pe Statutul Elevului, care este un act normativ, nu invers !

Alexandru Lazăr,

Președintele Consiliului Județean al Elevilor Mehedinți

Preambul

În temeiul prevederilor Legii Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Statutul Elevului a fost aprobat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 4742 din 10.08.2016, fiind publicat în Monitorul Oficial al României, partea I la 23.08.2016 și intrând în vigoare 30 de zile mai târziu, pe 22.09.2016.

Totuși, după îndelungi dezbateri, negocieri și întruniri oficiale, este foarte important atât pentru elevi, cât și pentru întreg sistemul de învățământ acest act normativ, având posibilitatea de a fi modificat doar prin ordin al ministrului, la propunerea Consiliului Național al Elevilor, a asociațiilor reprezentative ale elevilor legal constituite, a Federației Naționale a Părinților și a federațiilor sindicale conform **art. 50** din prezentul statut, iar conform **art. 51**, orice reglementare în domeniu legal prevăzută într-un act normativ inferior sau egal, aflată în contradicție cu prezentul statut, este abrogată de drept.

Prezentul raport, redactat în baza **art. 49** din Statutul Elevului, își propune să sublinieze și să ofere o imagine de ansamblu asupra modului în care drepturile principalilor beneficiari ai sistemului de învățământ reglementate la nivel național au fost implementate, prezentând o analiză a stadiului de punere în practică a prevederilor Statutului Elevului, documentul care reglementează drepturile și îndatoririle elevilor înmatriculați în unitățile de învățământ de stat, particular sau confesional din România.

Printre drepturile cuprinse în Statutul Elevului vom enumera următoarele :

- ✓ accesul gratuit la educație în sistemul de învățământ de stat;
- ✓ dreptul la o evaluare obiectivă și corectă;
- ✓ dreptul de a contesta rezultatele evaluării lucrărilor scrise;
- ✓ dreptul de a primi rezultatele evaluărilor scrise în termen de maximum 15 zile lucrătoare;
- ✓ dreptul de a oferi feedback semestrial cadrelor didactice care predau la clasă, prin fișe anonime;

- ✓ dreptul de a beneficia de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar, naval și fluvial, pe tot parcursul anului calendaristic;

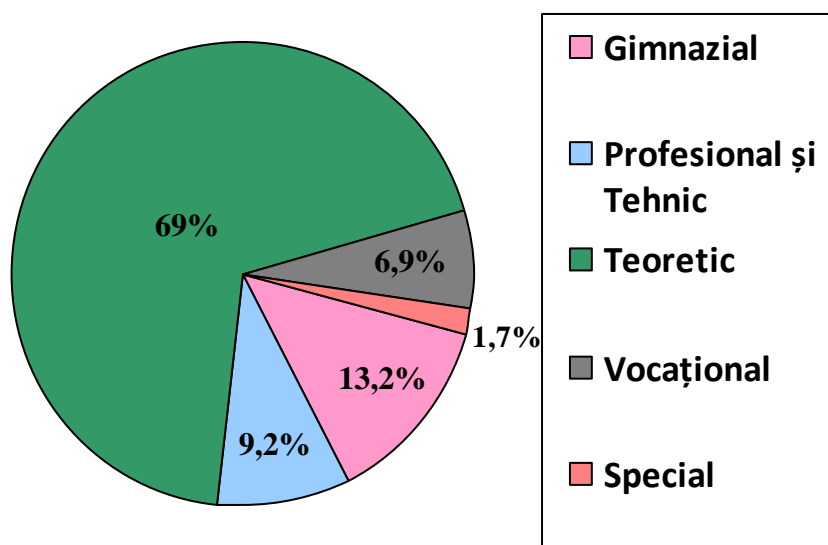
Printre altele, menționăm că **sunt interzise categoric** consemnarea absenței ca mijloc de coerciție, mustrarea în fața colectivului clasei sau al școlii, precum și supunerea elevilor unor sancțiuni colective și nu pot fi sancționați pentru faptele petrecute în afara perimetrului unității de învățământ sau în afara activităților extrașcolare organizate de unitatea de învățământ.

Prezentarea Rezultatelor

Chestionarul a fost aplicat unui eșantion de peste 600 de elevi din 16 unități de învățământ, timp în care, principalii beneficiari ai sistemului educațional din județul Mehedinți au avut posibilitatea de a răspunde unui chestionar anonim care surprinde unele din cele mai importante prevederi din Statutul Elevului, cât și modul în care acestea au fost puse în practică în respectivele școli.

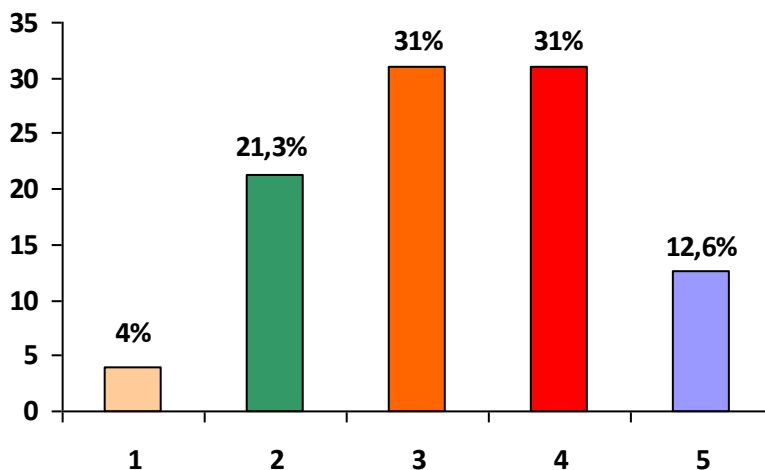
Pentru început, vom prezenta tipurile de învățământ frecventate :

- Învățământul gimnazial – **13,2%**
- Învățământul profesional și tehnic – **9,2%**
- Învățământul teoretic – **69%**
- Învățământul vocațional – **6,9%**
- Învățământul special – **1,7%**

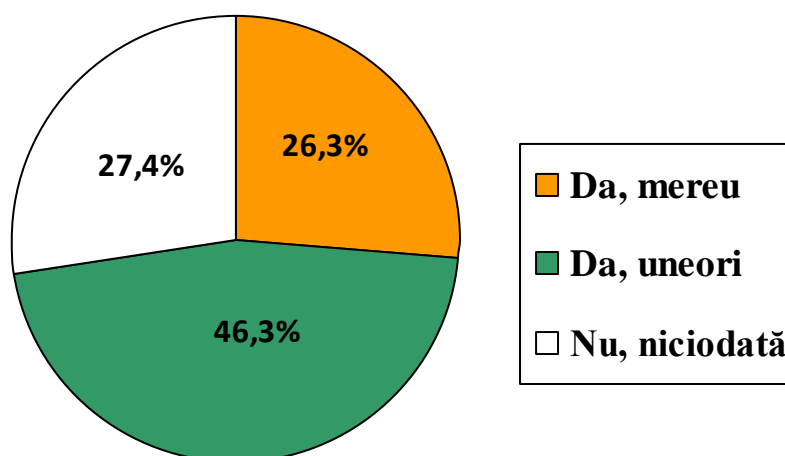
Pentru început, primul indicator al chestionarului este despre actul de învățare-predare : „**În ce măsură crezi că profesorii tăi utilizează metode adecvate și moderne de predare ?**”, unde fiecare elev, pe o scară de la 1 la 5, a evaluat metodele cadrului didactic, situația prezentându-se astfel :

- 1 – **4%**
- 2 – **21,3%**
- 3 – **31%**
- 4 – **31%**
- 5 – **12,6%**

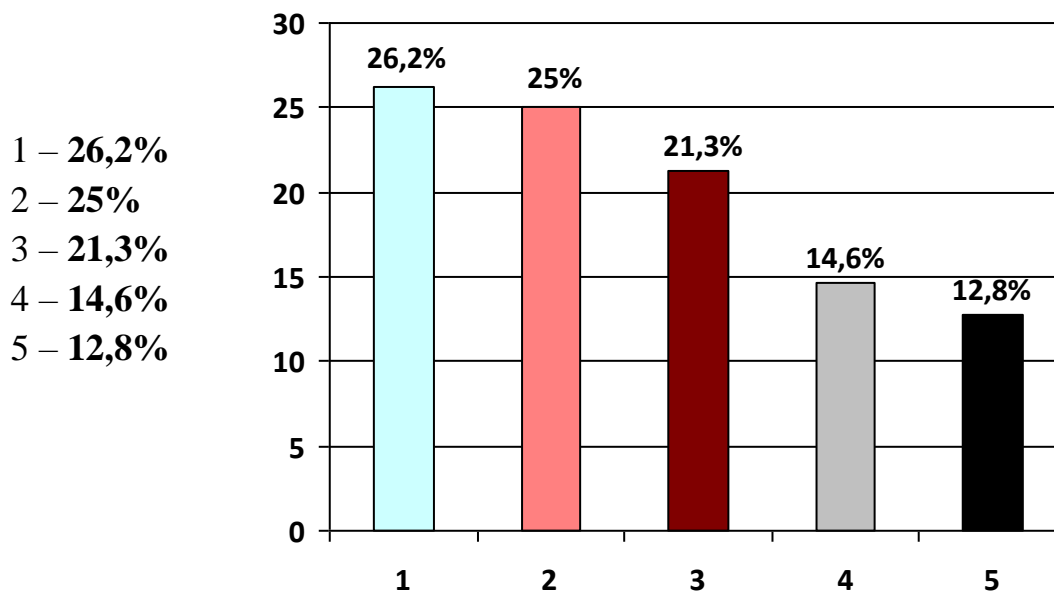

Elevii au dreptul de a beneficia de o educație de calitate în unitățile de învățământ, precum și aplicarea corectă a planurilor-cadru, parcurgerea integrală a programelor școlare și utilizarea de către cadrele didactice a celor mai adecvate strategii didactice, în vederea formării și dezvoltării competențelor cheie și a atingerii obiectivelor educaționale stabilite, conform **art. 7, lit. b)** din Statutul Elevului.

În ceea ce privește dreptul elevilor de a fi consultați și de a-și exprima opțiunea pentru disciplinele din curriculumul la decizia școlii, prevedere regăsită la **art. 7, lit. c)**, doar **26,3%** au fost mereu consultați și le-a fost permis să-și exprime opțiunea, în timp ce **46,3%** au fost uneori în situația de a avea posibilitatea să-și aleagă opțiunile, iar **27,4%** nu au fost consultați niciodată și nu și-au exprimat alegerea.

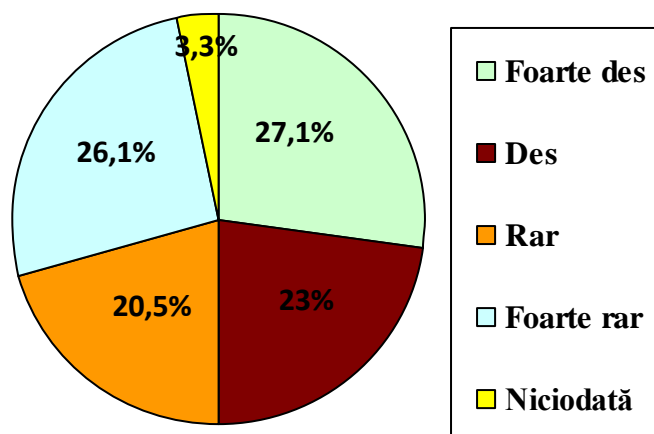

De asemenea, întrucât au fost și sunt cazuri în care principalii beneficiari ai sistemului de educație din România au mărturisit că s-au simțit obligați să aleagă opțiunile de curriculum preferate ale profesorilor, completând chestionarul, au avut posibilitatea de a-și exprima opinia, iar pe o scară de la 1 la 5, aceștia ne-au spus în ce măsură s-au simțit constrânși în alegerea făcută.

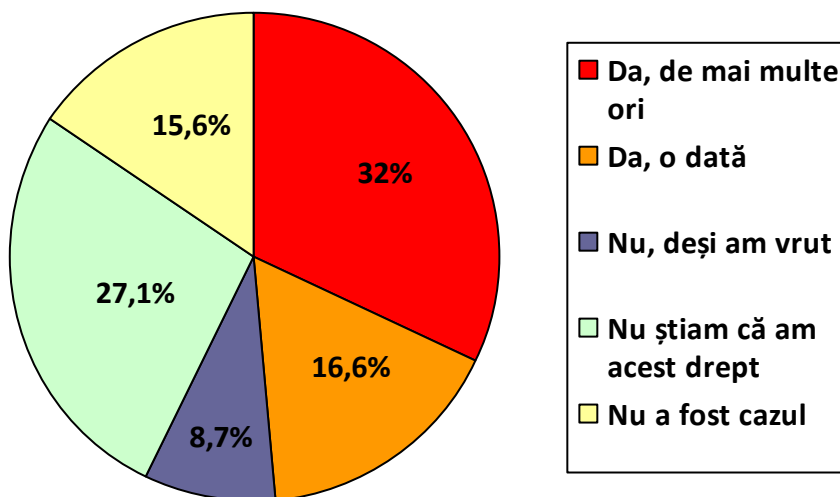
Un alt indicator cuantificat este reprezentat de sesizarea unei evaluări subiective în acordarea notelor elevilor unităților de învățământ, acest lucru fiind reglementat la **art. 7, lit. k)** din Statutul Elevului.

Astfel, **27,1%** din elevi au sesizat foarte des acest lucru, **23%** au sesizat des, **20,5%** au observat rar, **26,1%** au sesizat foarte rar, iar **3,3%** niciodată nu au sesizat o anume evaluare subiectivă.

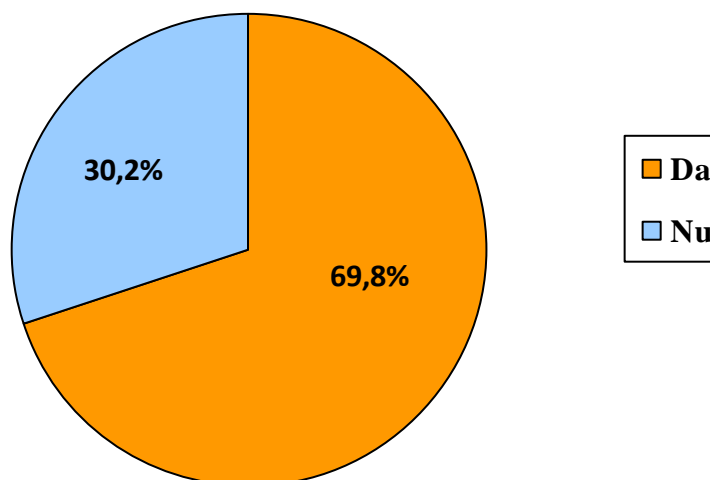

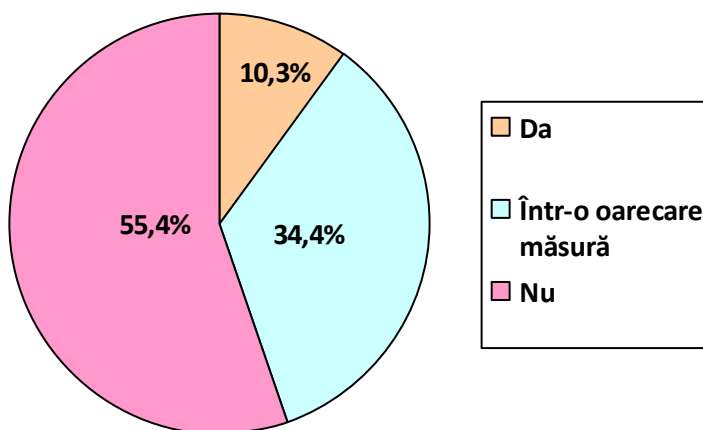
În ceea ce privește exercitarea dreptului de a contesta rezultatele unei evaluări scrise, conform **art. 7, lit. l)** din același act normativ sus-numit, **32%** din elevi au beneficiat de mai multe ori de acest drept, doar **16,6%** au beneficiat o singură dată de acest lucru, **8,7%** nu au contestat rezultatele evaluării scrise, deși au vrut, **27,1%** nu au știut că au acest drept, iar pentru **15,6%** nu a fost cazul.

Având în vedere că există cazuri în care elevii și-au exercitat dreptul sus-numit prevăzut în Statutul Elevului, am dorit să știm dacă au considerat că au fost îndreptățiți în urma contestației, iar în urma completărilor, **69,8%** au răspuns „**Da**” la această întrebare, în timp ce **30,2%** au răspuns „**Nu**”.

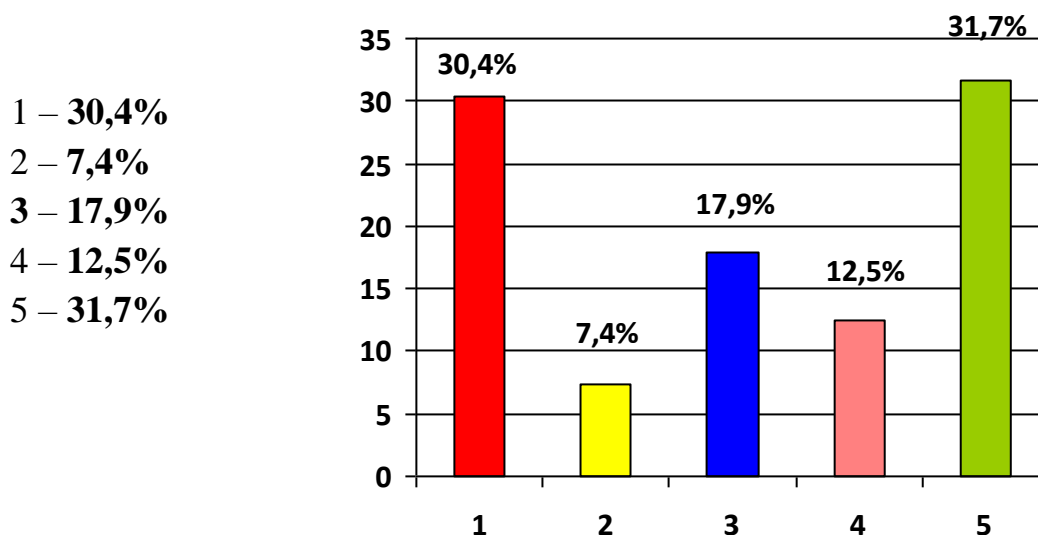

Deoarece există riscul ca după exercitarea dreptului de a contesta rezultatele evaluărilor scrise, drept regăsit la **art. 7, lit. d)** din Statutul Elevului, elevul să observe ostilitate din partea cadrului didactic, iar în consecință, **10,3%** au răspuns „Da” la această întrebare, **34,4%** au selectat varianta „Într-o oarecare măsură”, iar **55,4%** au răspuns „Nu”.

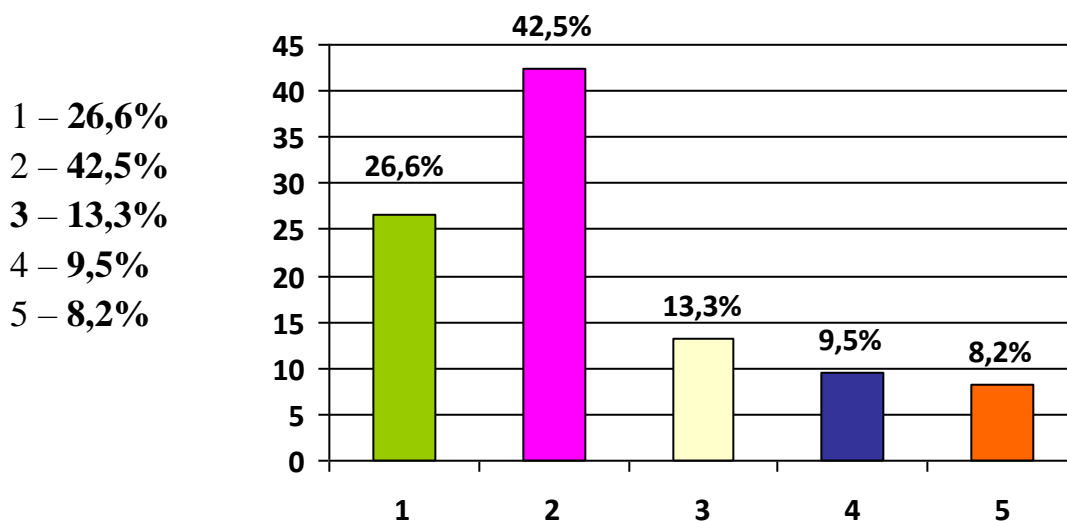

Pe tot parcursul semestrului, elevul are dreptul de a primi informații cu privire la planificarea materiei conform **art.7, lit. r)** din același document sus-amintit.

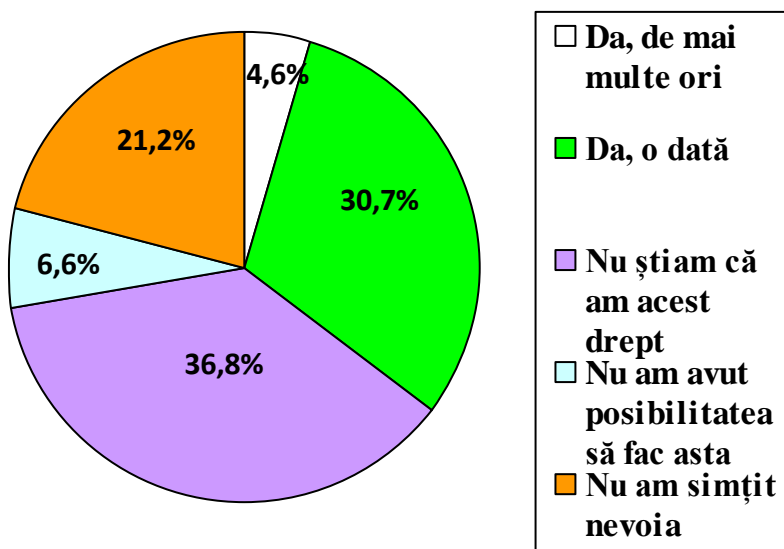
Drept urmare, pe o scară de la 1 la 5, colegii noștri au menționat în ce măsură au fost informați la început de semestru cu privire la planificarea materiei, astfel :

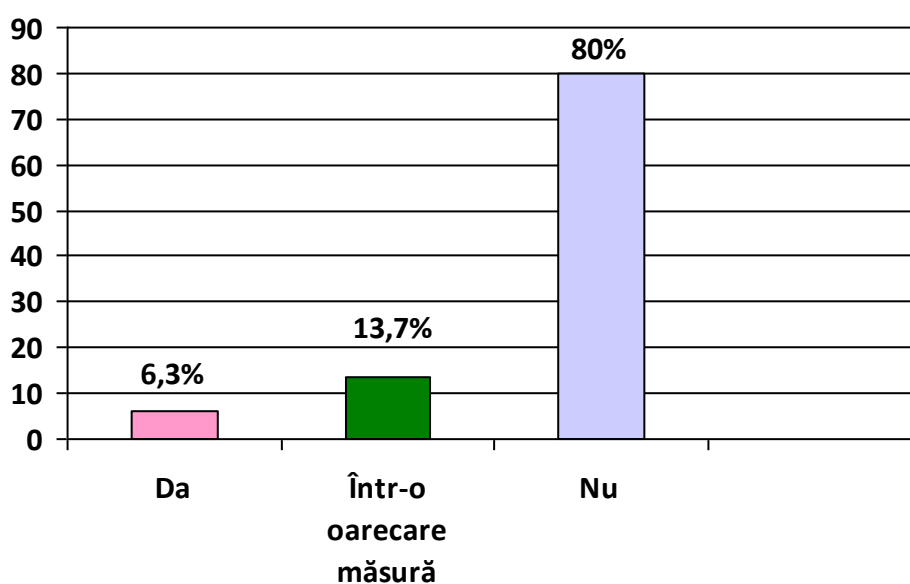
În ceea ce privește dreptul de a primi rezultatele evaluărilor scrise în termen de maximum 15 zile lucrătoare, drept prevăzut la **art. 7, lit. s)** în Statutul Elevului, am dorit să știm, pe o scară de la 1 la 5, cât de des au primit colegii noștri rezultatele evaluărilor scrise în mai mult de 15 zile lucrătoare, rezultatul fiind următorul :

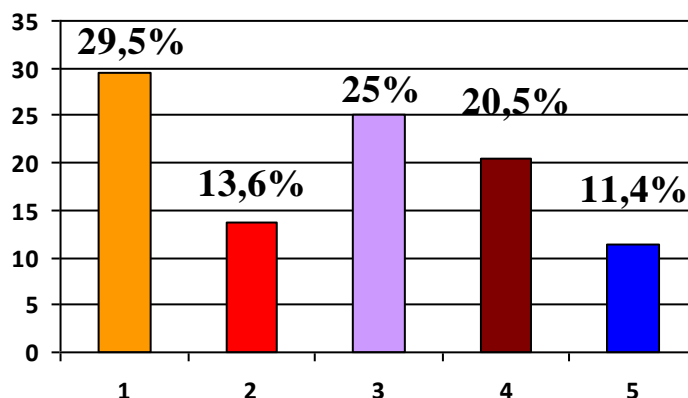
De asemenea, le-am cerut elevilor să ne spună dacă au beneficiat vreodată de dreptul de a transmite, prin fișe anonime, feedback semestrial cadrelor didactice care predau la clasa, drept regăsit la **art. 7, lit. aa)** din același document. În urma completărilor, **4,6%** din elevi au făcut asta de mai multe ori, **30,7%** o singură dată, **36,8%** nu au știu că au acest drept, **6,6%** nu au avut posibilitatea să facă asta, iar **21,2%** nu au simțit nevoia să-și exercite dreptul.

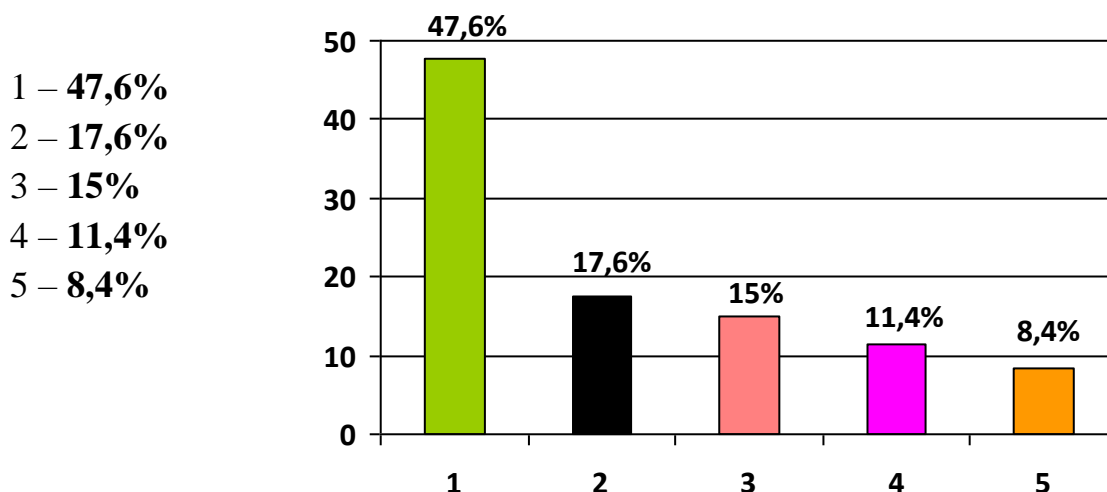
În mod cert, pe lângă celelalte drepturi, niciunul nu poate fi îngrădit. Ca urmare, am dorit să știm dacă principalii beneficiari ai sistemului de educație au observat ostilitate când și-au anunțat intenția de a trimite feedback semestrial, iar **80%** din elevii care au completat chestionarul nostru ne-au spus că nu au observat ostilitate din partea profesorilor atunci când și-au exprimat intenția, **13,7%** au observat acest aspect într-o oarecare măsură, în timp ce **6,3%** au simțit o antipatie din partea cadrelor didactice.

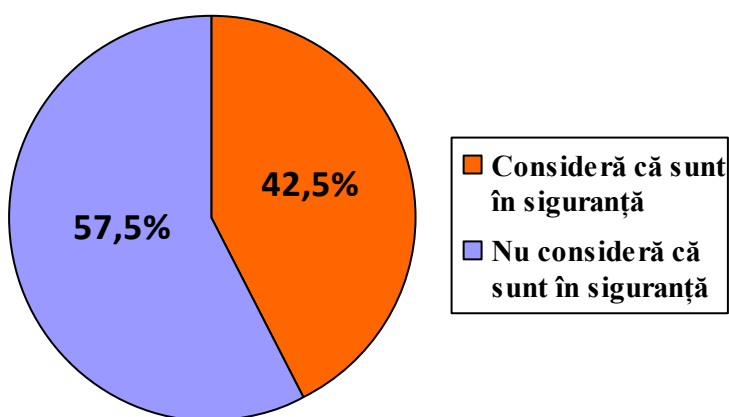
În continuare, pentru cei care au acordat feedback semestrial profesorilor, pe o scară de la 1 la 5, am dorit să știm în ce măsură consideră colegii noștri ca au luat în considerare cadrele didactice sugestiile din formular, iar **29,5%** au ales scara 1, în timp ce **13,6%** au ales 2, **25%** din elevi au ales 3, iar **20,5%** au ales 4 și **11,4%** au ales 5.

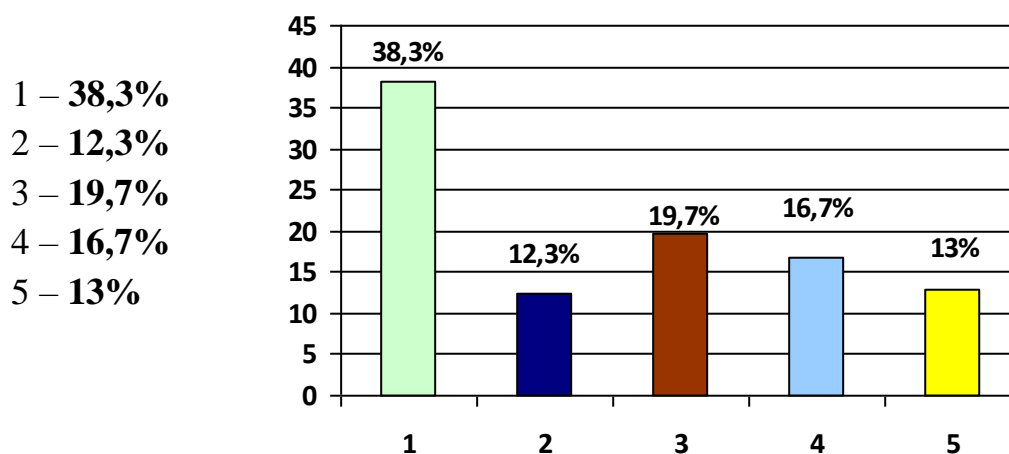
O altă prevedere regăsită în Statutul Elevului, la **art. 7, lit. bb)**, se referă la dreptul ca elevii să fie informați cu privire la notele acordate, înaintea consemnării acestora. În consecință, ne-am adresat colegilor noștri, întrebându-i, pe o scară de la 1 la 5, cât de des le-a fost consemnată nota în catalog înainte să fie informați, iar aceștia au răspuns astfel :

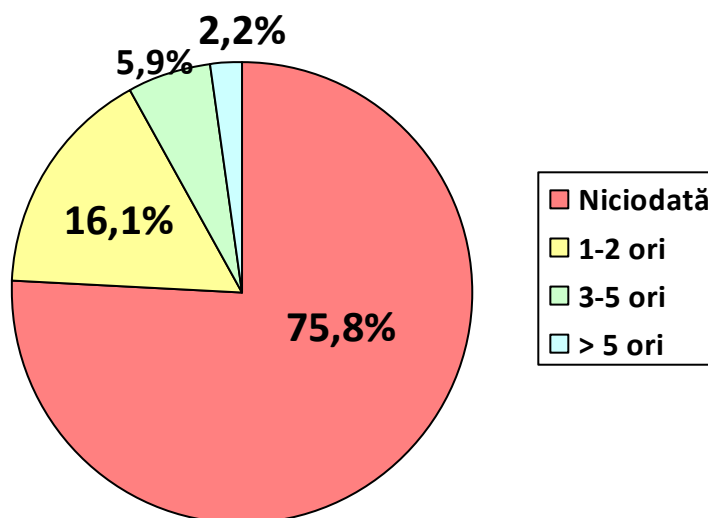
Un alt indicator cuantificat a fost despre punerea în pericol a integrității fizice sau/și morale în școală, unde **57,5%** dintre elevii chestionați consideră că nu le este satisfăcută nevoia de securitate în cadrul unității de învățământ, restul de **42,5%** declarând contrariul. Respectarea nevoii de securitate personală și a protecției datelor cu caracter personal este reglementată prin **art. 6, alin (2), (3) și (4)** din Statutul Elevului.

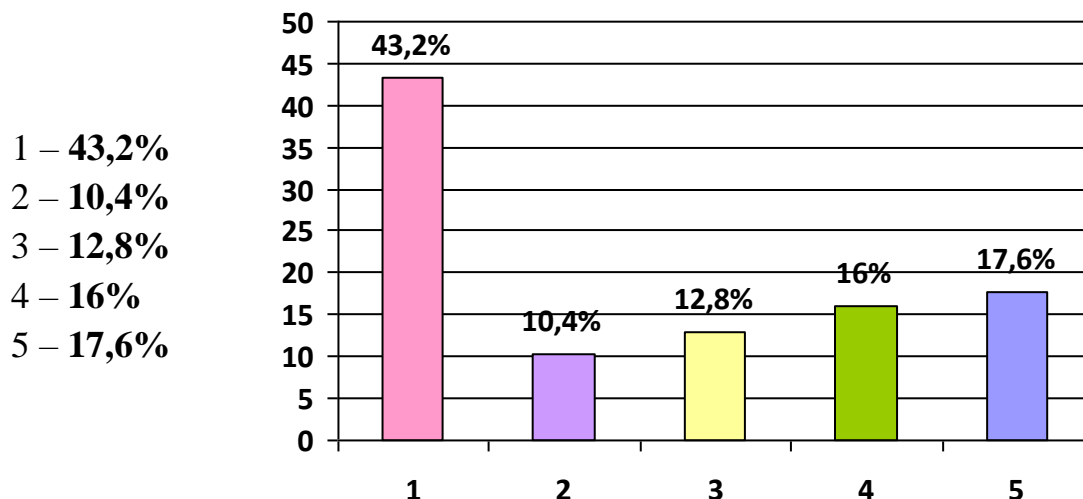
În ceea ce privește libertatea de exprimare, drept prevăzut atât în Constituția României, **art. 30**, cât și în Statutul Elevului, **art. 7, lit. p)**, pe o scară de la 1 la 5, colegii noștri au bifat scara potrivită conform căreia se pot exprima liber în propria școală, răspunsurile fiind următoarele :

De asemenea, consiliera școlară, profesională și/sau psihologică din partea consilierului școlar este un drept al elevilor stipulat la **art. 7, litera h)**, iar **75,8%** dintre elevii intervievați nu au beneficiat niciodată de acest drept, în timp ce **16,1%** au beneficiat o dată sau de două ori. **5,9%** dintre persoanele chestionate au declarat că au fost consiliați de 3 sau 5 ori, iar **2,2%** au fost mai mult de 5 ori consiliați.

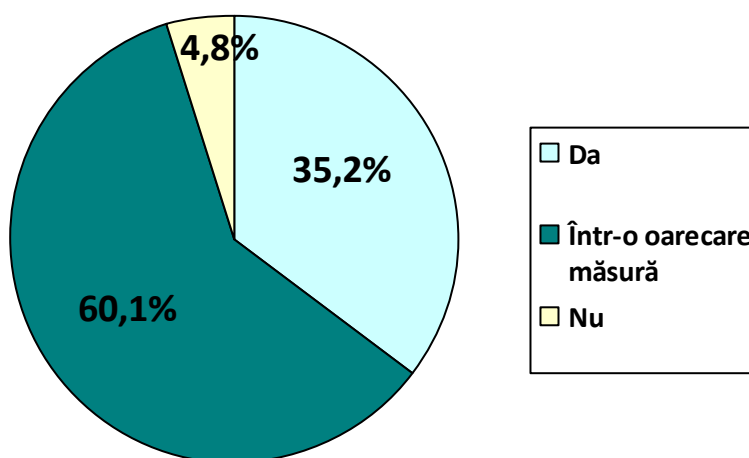

Ca urmare a faptului că există elevi care au beneficiat de acest drept anterior amintit, noi am dorit să știm în ce măsură consideră elevii că i-a ajutat această consiliere, aceștia bifând opțiunea potrivită, pe o scară de la 1 la 5.

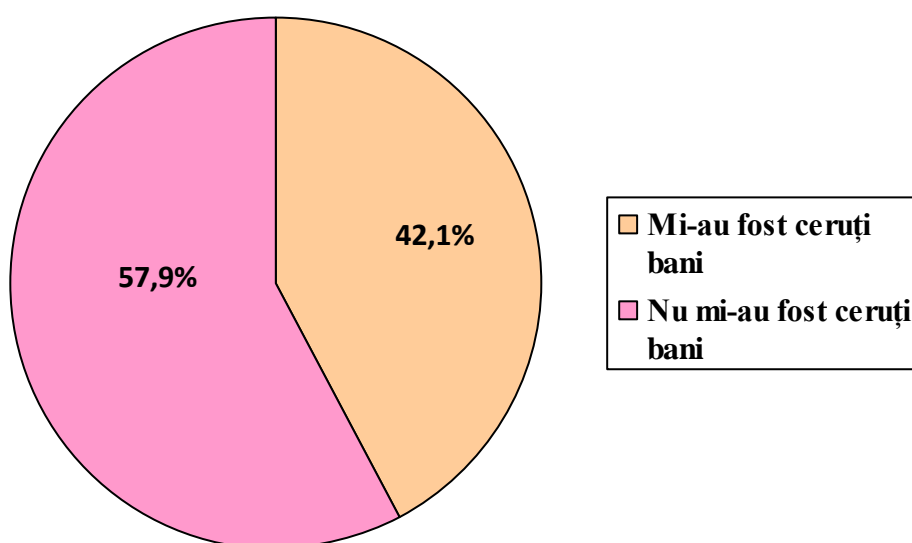

1 – 43,2%
2 – 10,4%
3 – 12,8%
4 – 16%
5 – 17,6%

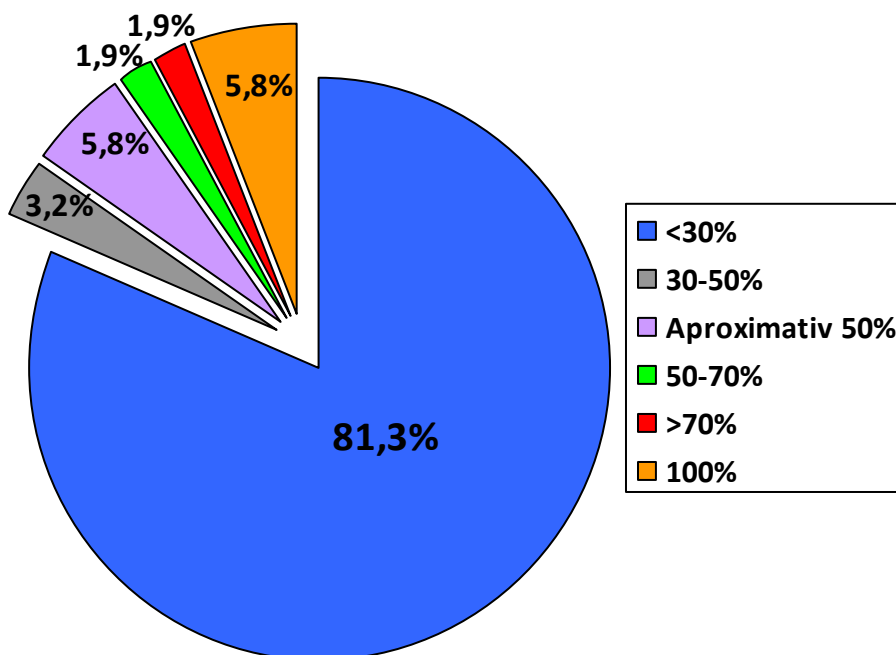
Principalul document care reunește cele mai importante drepturi și obligații ale elevilor din România are în componența sa și un articol referitor la dreptul de a avea acces gratuit la baza materială a unității de învățământ, făcând astfel încât, în limita resurselor disponibile, elevii să-și efectueze sarcinile școlare. Întrebați dacă beneficiază de o bază materială care să satisfacă nevoile educaționale în propria unitate de învățământ, **60,1%** consideră că au parte de acest drept într-o oarecare măsură și **35,2%** sunt satisfăcuți de propria bază materială, în timp ce **4,8%** dintre elevi spun contrariul.

Conform **art. 32, alin. (4)** din Constituția României și în temeiul **art. 7, lit. a)** din Statutul Elevului, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3838 din 23.05.2016, învățământul de stat este gratuit. Prin urmare, am dorit să aflăm de la colegii noștri dacă le-a fost cerut vreodată vreun ban pentru eliberarea de acte și documente de studiu, de exemplu adeverințe, iar **57,9%** dintre elevi au confirmat că nu s-a întâmplat acest lucru, pe când restul de **42,1%** au mărturisit că acest lucru s-a întâmplat.

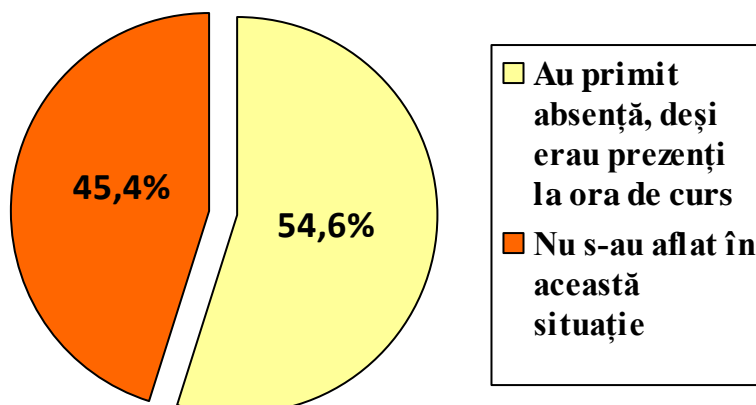

Reducerea la transportul local este o altă prevedere socială a Statutul Elevului, reglementată prin **art. 11, alin (1) lit. a)** din actul normativ anterior amintit. Dintre elevii care utilizează acest tip de transport, întrebați ce procent din costul navetei le este decontată, estimativ, **81,3%** au ales varianta <30%, **3,2%** au ales varianta 30-50%, **5,8%** beneficiază de reducerea de aproximativ 50%, în cazul celor **1,9%** le este decontat între 50% și 70%, restul de **1,9%** primesc >70%, iar nu în ultimul rând, **5,8%** dintre elevi beneficiază de 100% decont.

În ceea ce privește consemnarea absenței în catalog ca mijloc de coerciție, ceea ce contravine **art. 7, lit. ff)** din Statutul Elevului, **54,6%** din elevii mehedințeni respondenți acestui chestionar ne-au mărturisit că le-a fost consemnată absența în catalog, chiar dacă erau prezenți la ora de curs, iar restul de **45,4%** nu s-au aflat în această situație.

Categoric, absența nu se folosește ca un mijloc de coerciție, iar pentru sancționarea elevilor sunt prevăzute cu totul alte metode, regăsite în documentul sus-numit anterior, la **art. 16**.

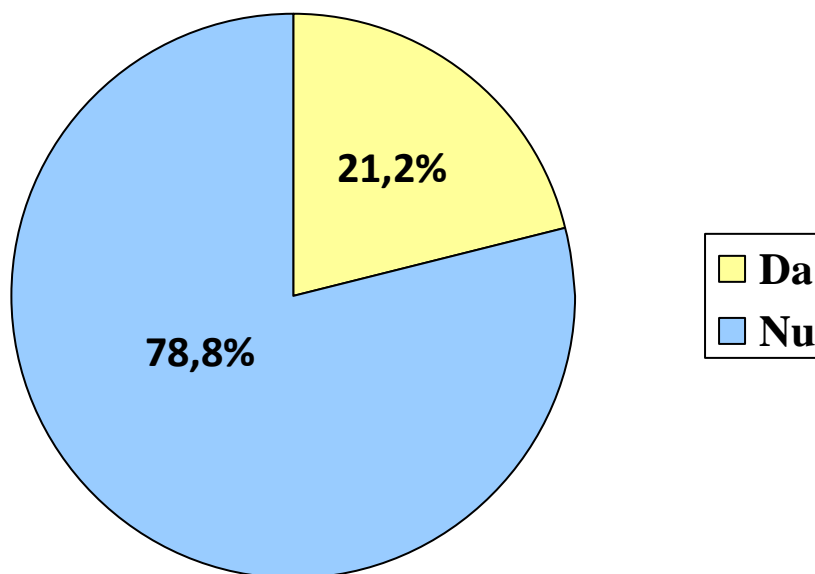

Printre alte drepturi, principalii beneficiari ai sistemului educațional, în mod evident, au și îndatoriri și interdicții, acestea regăsindu-se la **art. 14** și **art. 15** din documentul care reglementează drepturile și îndatoririle elevilor din România. Printre altele, la **art. 15, lit. k)** este specificat că elevilor le este interzis să părăsească perimetrul unității de învățământ în timpul programului școlar, **cu excepția elevilor majori** și a situațiilor prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare al respectivei unități de învățământ.

Legea există, dar în continuare, și abuzurile, iar din păcate, elevii nu își cunosc suficient drepturile.

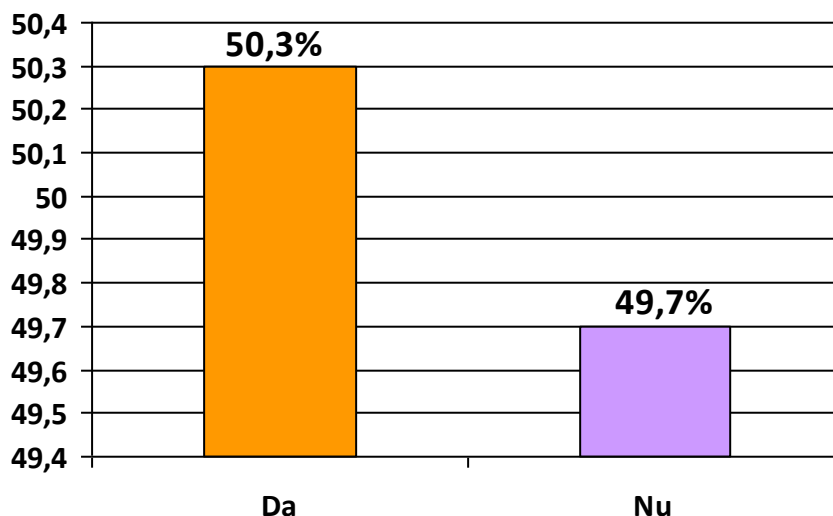
O altă întrebare din chestionar, de data aceasta destinată doar elevilor care au împlinit vârsta de 18 ani, a fost următoarea : „**După ce ai devenit major, ți-a fost interzisă vreodată părăsirea perimetrului școlii în timpul programului școlar?**”, întrebare la care **78,8%** dintre elevi au răspuns „Nu”, iar restul de **21,2%** contrariul.

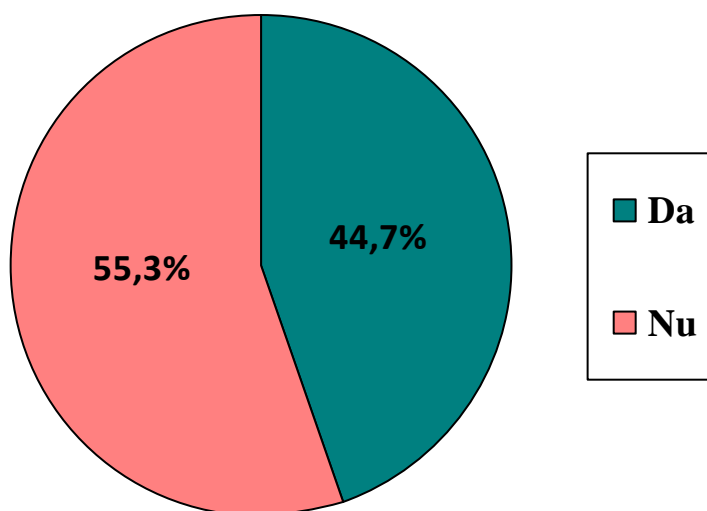
În ceea ce privește mustrarea în fața colectivului clasei sau al școlii, o metodă de coerciție preluată din alt secol, care din punctul nostru de vedere, nicidecum nu trebuie folosită în prezent deoarece acest lucru face astfel încât să demoralizeze elevul și să-i afecteze dezvoltarea personală, această sancțiune fiind interzisă prin Statutul Elevului, **art. 16, alin. (6)**.

Întrebați dacă le-a fost aplicată această pedeapsă, **50,3%** dintre elevii

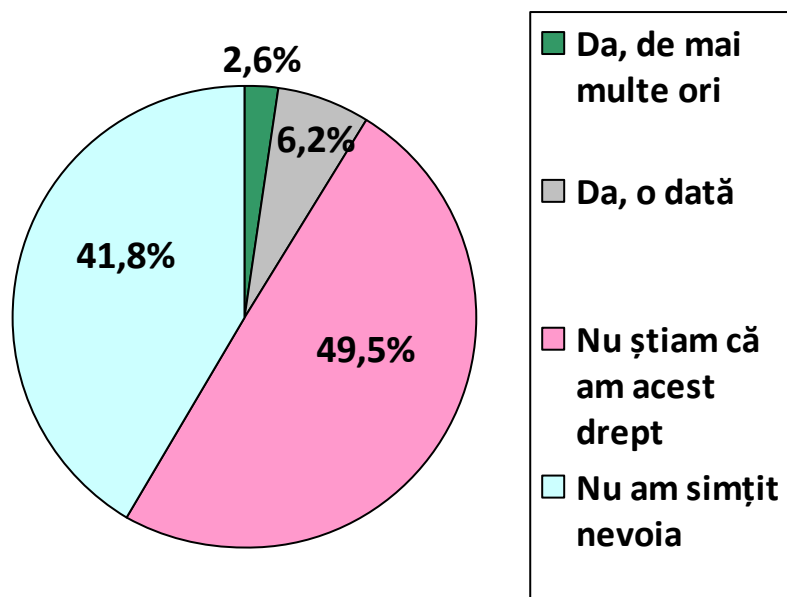
mehedințeni respondenți au ales opțiunea „Da”, iar restul de **49,7%** au ales opțiunea „Nu”.

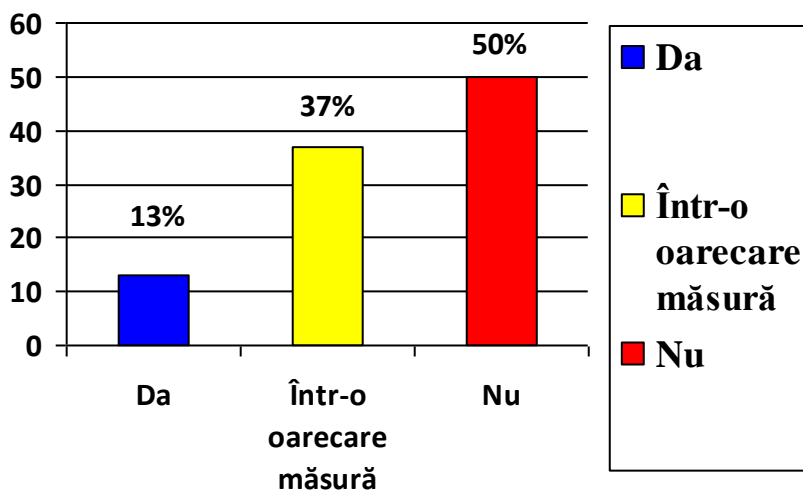
Referitor la dreptul prin care elevii nu pot fi sancționați pentru faptele petrecute în afara perimetrului unității de învățământ sau în afara activităților extrașcolare organizate de către unitatea de învățământ, aceștia răspunzând conform legislației în vigoare, drept prevăzut la **art. 16, alin. (2)** din Statutul Elevului, am dorit să știm de la colegii noștri dacă s-a întâmplat să fie pedepsiți pentru faptele petrecute în afara perimetrului școlii, iar **44,7%** dintre respondenți au fost sancționați pentru acest lucru, în timp ce restul de **55,3%** au spus contrariul.

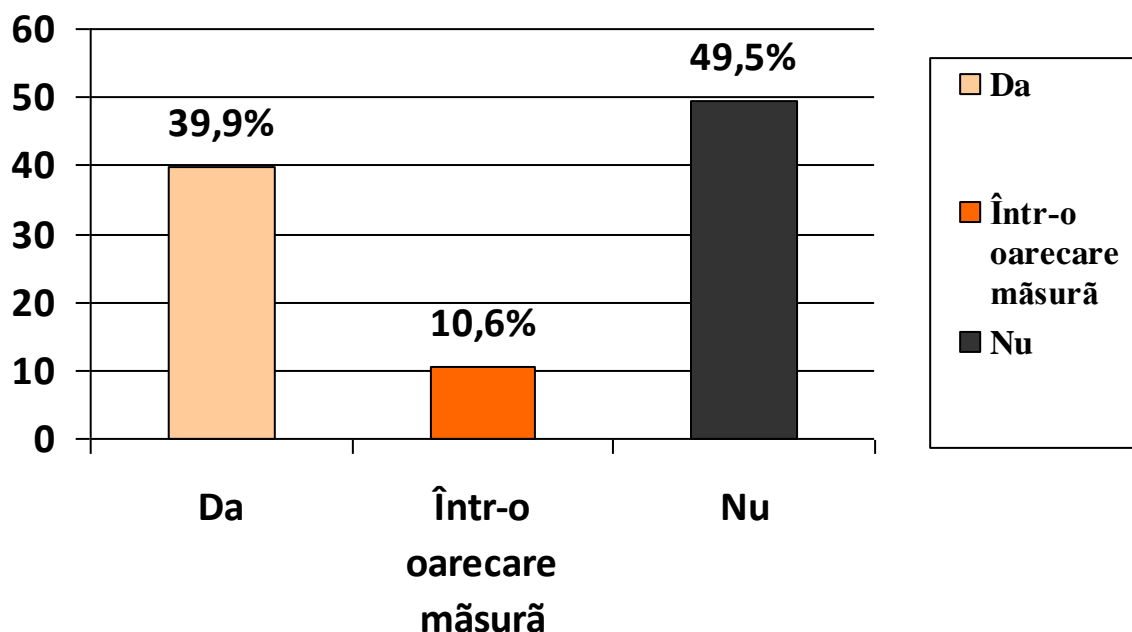
În condițiile prevăzute de Statutul Elevului, conform **art. 31, lit. d)**, elevii au dreptul de a depune memorandumuri, petiții, plângeri, solicitări sau altele asemenea, după caz, iar răspunsurile lor, întrebați de către noi dacă au făcut vreodată acest lucru, au fost următoarele : **2,6%** au depus un asemenea document de mai multe ori, **6,2%** o singură dată, în timp ce **49,5%** dintre elevi nu știau că au acest drept, iar **41,8%** nu au simțit nevoia.

Având în vedere că există cazuri în care colegii noștri au beneficiat de acest drept, anterior amintit, am dorit să știm dacă au observat o schimbare pozitivă după aceste acțiuni. **13%** au observat o schimbare, **37%** au sesizat acest lucru într-o oarecare măsură, iar în schimb, **50%** nu au observat deloc o anumite schimbare.

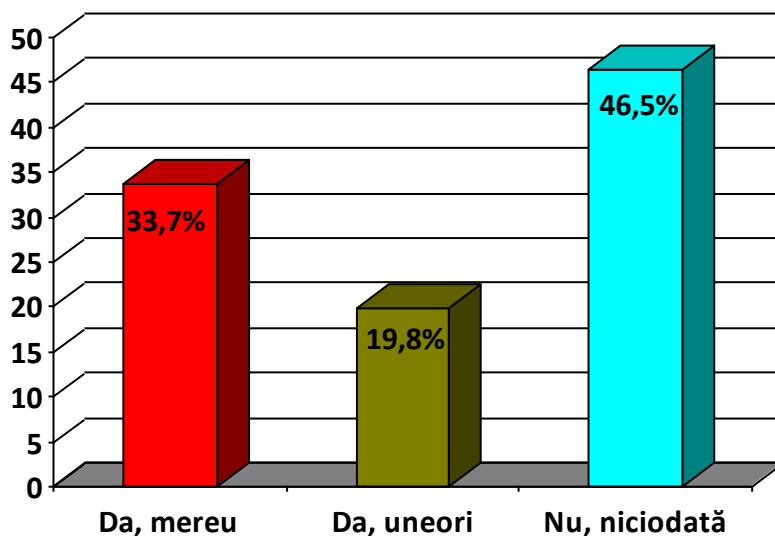

Ca urmare a prevederilor **art. 33, alin. (3)** din documentul anterior menționat, cadrelor didactice le este interzis să influențeze procedurile de alegere a elevilor reprezentanți, iar în cazul în care se întâmplă acest lucru, fapta se sancționează conform prevederilor **art. 280** din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. În consecință, am dorit să aflăm dacă elevii din județul Mehedinți au fost influențați de personalul didactic în vederea alegerii reprezentanților în structurile Consiliului Național al Elevilor, **39,9%** considerând că acest lucru s-a întâmplat, **10,6%** susțin că într-o oarecare măsură, iar **49,5%** au declarat că nu au fost influențați.

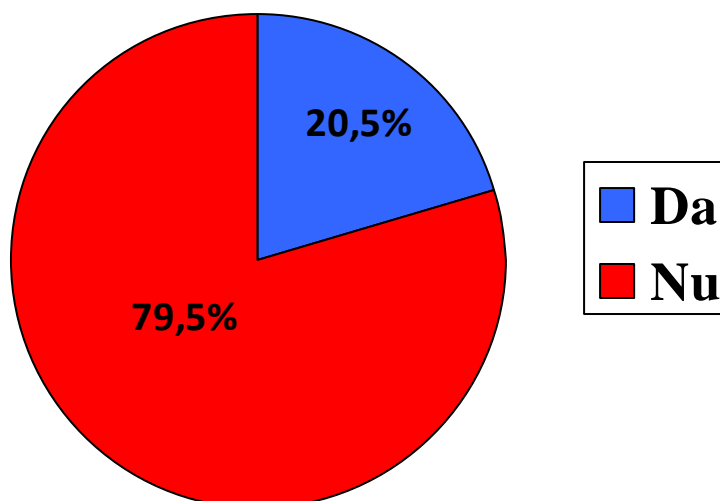

În ceea ce privește reprezentantul elevilor în Consiliul de Administrație al unității de învățământ, i-am întrebat pe respondenți dacă au fost informați de către acesta în legătură cu hotărârile adoptate la nivel de școală.

33,7% au fost mereu anunțați, **19,8%** doar uneori, dar restul de **46,5%** niciodată.

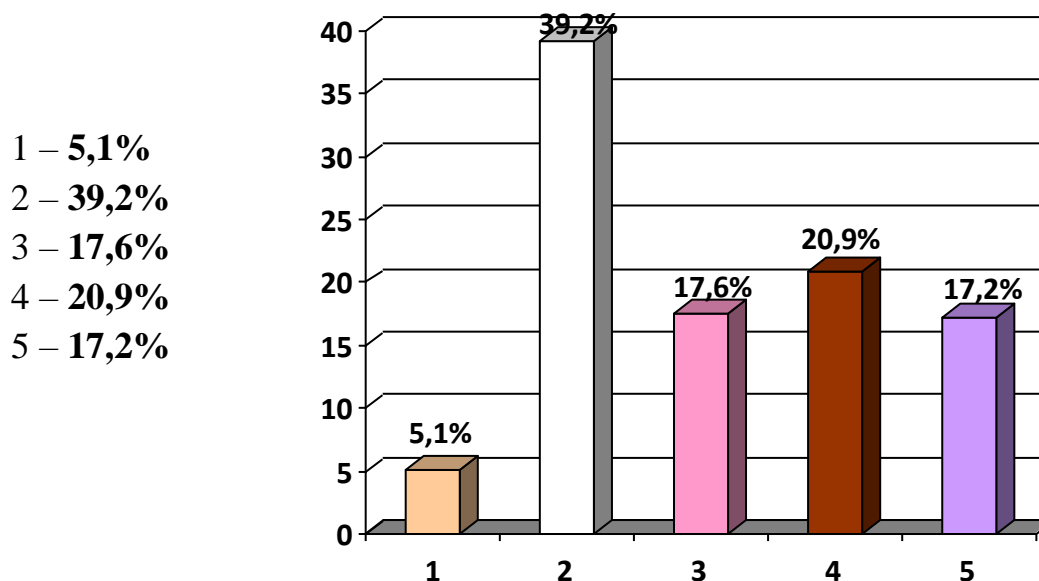
Întorcându-ne la discuția cu privire la libertatea de exprimare, întrebarea adresată elevilor a fost următoarea : „**Ți-ai exprimat vreodată opinia în legătură cu problemele care te afectează în mod direct, prin intermediul Consiliului Școlar al Elevilor?**”, iar în urma răspunsurilor, **20,5%** dintre elevii mehedințeni care au completat acest chestionar și-au exprimat opinia către Consiliul Școlar al Elevilor, iar în schimb, **79,5%** nu au făcut acest lucru.

Conform **art. 51** din Statutul Elevului, document aprobat în baza Ordinului Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3838 din 23.05.2016, **„Orice reglementare în domeniu legal prevăzută într-un act normativ inferior sau egal, aflată în contradicție cu prezentul statut, este abrogată de drept.”**

Drept urmare, pe o scară de la 1 la 5, i-am rugat pe colegii noștri să ne spună în ce măsură consideră că regulamentul propriei școli respectă Statutul Elevului, răspunsurile fiind următoarele :

Sumar Executiv

Având în vedere constituirea acestui raport, Consiliul Județean al Elevilor Mehedinți își exprimă dezamăgirea cu privire la rezultatele anterior menționate, din acestea relevând faptul că majoritatea unităților de învățământ din județ încă nu și-au îndeplinit obligația de a implementa / respecta integral acest act normativ.

Considerăm că Statutul Elevului ar trebui să fie o prioritate pentru toate unitățile de învățământ, atât din județul Mehedinți, cât și din restul județelor și ne exprimăm încrederea că în anul școlar 2018-2019, elevii din județ vor putea cu adevărat cunoaște și beneficia de drepturile lor deja reglementate la nivel național prin actul normativ anterior menționat.

Totul are un început, de aceea, structura noastră, asumându-și misiunea de a reprezenta, apăra și promova drepturile și interesele elevilor din județul Mehedinți, vă va pune la dispoziție câteva recomandări, acestea fiind găsite la **pagina 25**.

Recomandări

În urma analizei răspunsurilor elevilor, Consiliul Județean al Elevilor Mehedinți propune următoarele recomandări :

- Consultarea Consiliului Școlar al Elevilor și/sau Consiliului Județean al Elevilor în toate aspectele în care elevii sunt implicați.
- Tratarea Consiliului Școlar al Elevilor și Consiliului Județean al Elevilor ca parteneri în dezvoltarea sistemului de educație.
- Discuții cu Inspectoratul Școlar Județean în vederea rezolvării problemelor amintite în acest raport și nu numai.
- Discuții cu directorii unităților de învățământ pentru diversele problemele.
- Publicarea Statutului Elevului pe site-urile unităților de învățământ din județul Mehedinți.
- Sancționarea unităților de învățământ care nu implementează integral documentul.

Anexă

Lista unităților de învățământ ai căror elevi au completat chestionarul nostru

1. Colegiul Național „Gheorghe Țițeica”
2. Colegiul Național „Traian”
3. Colegiul Național Pedagogic "Ștefan Odobleja"
4. Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”
5. Colegiul Tehnic de Transporturi Auto
6. Colegiul Tehnic „Decebal”
7. Colegiul Tehnic „Domnul Tudor"
8. Colegiul Tehnic „Dierna”
9. Liceul Teoretic „Dr. Victor Gomoiu"
10. Liceul de Artă „I. Șt. Paulian”
11. Liceul Teoretic "Traian Lalescu"
12. Liceul Tehnologic "Matei Basarab"
13. Școala Gimnazială Nr. 14
14. Școala Gimnazială Nr. 6
15. Școala Gimnazială „Alice Voinescu”
16. Școala Gimnazială „Regele Mihai I”